

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Vuoden 2022 talousarvioesitys

Budjettitalouden tulot 57,9 mrd. euroa
Budjettitalouden menot 64,8 mrd. euroa
Budjettitalouden tasapaino 6,9 mrd. euroa

Talouden näkymistä

- Talouden toipuminen koronaviruspandemiasta on ollut nopeaa kuluvan vuoden keväästä alkaen ja sen seurauksena BKT:n kasvu kiihtyy 3,3 prosenttiin v. 2021.
- Talouskasvu jatkuu vahvana loppuvuonna sekä vuoden 2022 alkupuolella, minkä seurauksena BKT:n arvioidaan kasvavan 2,9 % v. 2022.
- Työllisyyden kasvu on vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla nopeutunut merkittävästi. Talouskasvu pitää yllä työvoiman kysyntää. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää varsinkin palvelutoimialoilla.

Kansantalouden kehitys

	2019	2020*	2021**	2022**
BKT:n arvo, mrd. euroa	240,1	236,2	248,9	260,9
BKT, määrän muutos, %	1,3	-2,9	3,3	2,9
Työttömyysaste, %	6,7	7,7	7,8	6,8
Työllisyysaste, %	71,6	70,7	72,4	73,6
Kuluttajahintaindeksi, muutos-%	1,0	0,3	1,8	1,6
Pitkä korko, 10 v, %	0,1	-0,2	-0,1	-0,1

Julkisen talouden näkymistä

- Koronaviruspandemia kasvatti julkisen talouden alijäämän suureksi v. 2020. Julkista taloutta heikensivät talouden taantuma sekä monet epidemian vuoksi toteutetut tukitoimet.
- Talouskasvu ja koronavirustilanteen vuoksi päätettyjen tukitoimien voimakas vähentyminen vahvistavat julkista taloutta vielä v. 2022.
- Julkinen talous jää kuitenkin ripeän suhdannepyrähdyksen jälkeen yhä alijäämäiseksi. Julkisessa taloudessa vallitsee edelleen rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino.

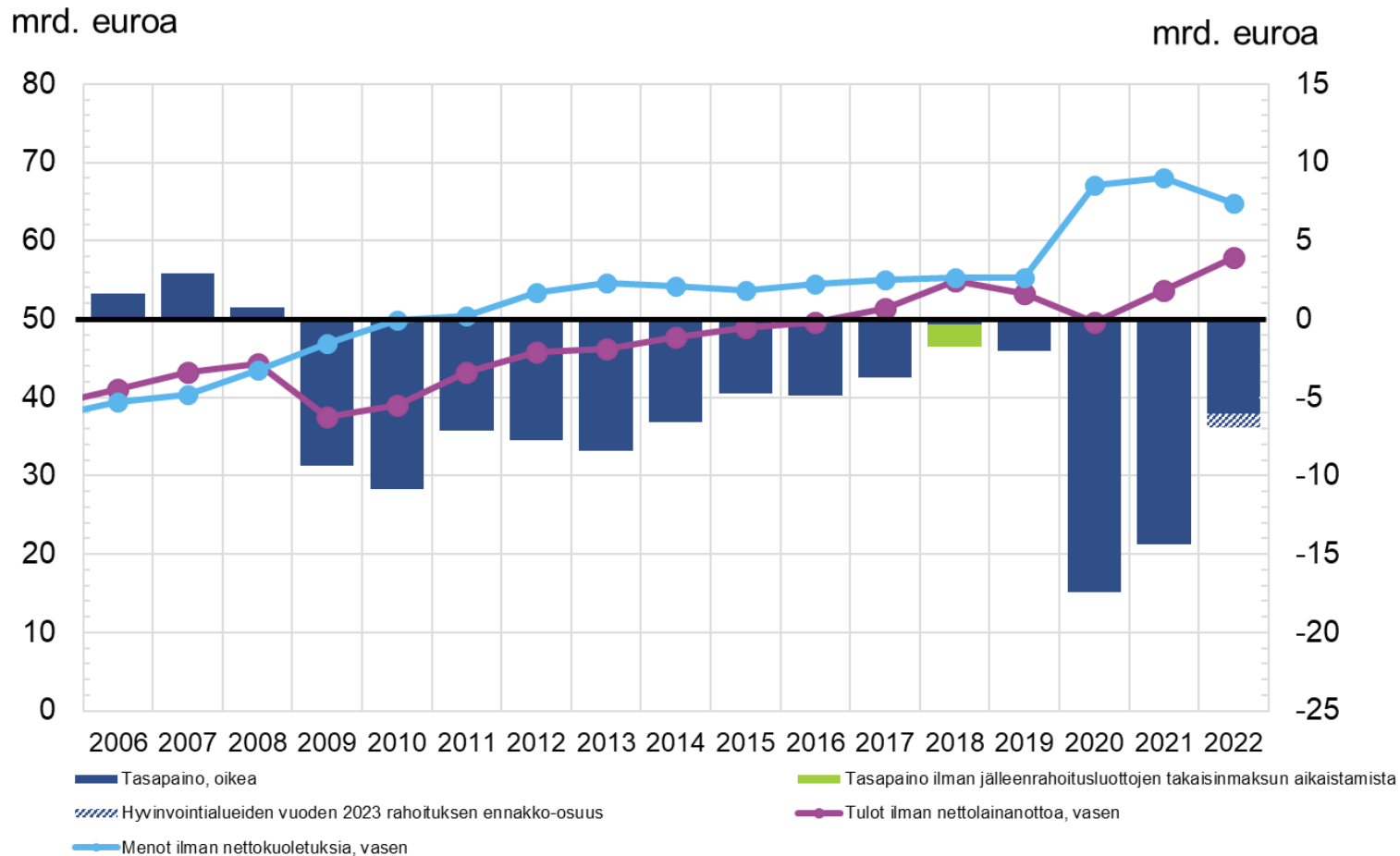
Taulukko: ¹⁾ VM:n kansantalousosaston arvio valtion velasta eroaa budjetoidun perusteella arvioidusta mm. päivittyneiden tuloarvioiden vuoksi.

Julkisen talouden keskeisiä tunnuslukuja kansantalouden tilinpidon mukaan

% BKT:sta	2019	2020*	2021**	2022**
Verot ja sosiaaliturvamaksut	42,2	42,1	43,2	42,1
Julkisyhteisöjen menot	53,2	57,3	56,8	54,3
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto	-0,9	-5,4	-3,9	-2,4
— Valtionhallinto	-1,1	-5,5	-4,2	-2,8
— Paikallishallinto	-1,2	0,0	-0,4	-0,7
— Työeläkelaitokset	1,1	0,2	0,8	0,9
— Muut sosiaaliturvarahastot	0,3	-0,1	-0,1	0,1
Perusjäämä	-0,1	-4,8	-3,3	-2,0
Rakenteellinen jäämä	-1,2	-3,2	-2,8	-2,3
Julkisyhteisöjen bruttovelka	59,5	69,5	71,2	71,3
Valtionvelka ¹⁾	44,3	52,9	55,1	55,3

Budjettitalouden tasapaino

Budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino

Tasapaino:

2018 (TP): -0,4 mrđ. euroa

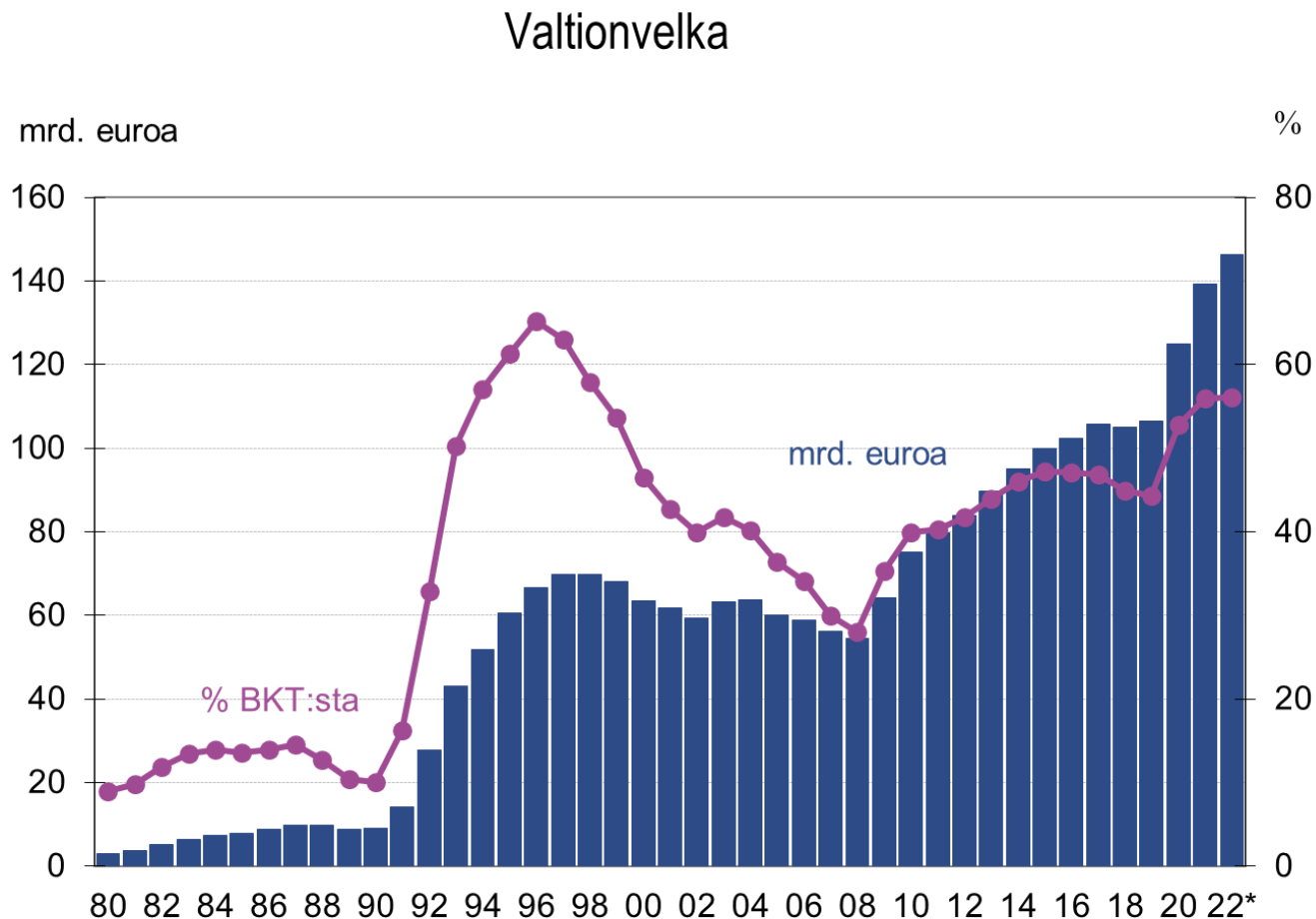
2019 (TP): -2,0 mrđ. euroa

2020 (TP): -17,4 mrđ. euroa

2021 (LTA3): -14,4 mrđ. euroa

2022 (TAE): -6,9 mrđ. euroa

Valtionvelan määrän arvioidaan olevan vuoden 2022 lopussa (TAE 2022) n. 146 mrd. euroa, mikä on n. 56 % suhteessa BKT:hen

Lähde: Valtiovarainministeriö 16.9.2021

Valtiontalouden menokehys

- Vuoden 2022 jakamaton varaus on hallituksen esityksen jälkeen 117 milj. euroa. Lisäksi vuodelle 2022 on varattu 300 milj. euroa lisätalousarvioita varten.
- Koronaan liittyvät välittömät ns. terveysturvallisuuden kustannukset (kuten testauksen sekä rokottamisen menot) katetaan kehyksen ulkopuolisina menoina vuosina 2021–2023.
- Vuoden 2022 (ja 2021) kehystasoon sisältyy poikkeusolojen mekanismin 500 milj. euroa.
- Puoliväliriihen kehyskorotukset: 900 milj. euroa v. 2022 ja 500 milj. euroa v. 2023. (Vuodesta 2023 lähtien 370 milj. euron menojen uudelleenkohdennus.)

Kestävän kasvun ohjelma

- Suomi toimitti 27.5.2021 komissiolle kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman, joka on kansallinen suunnitelma EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) rahoituksen hyödyntämiseksi.
- Komissio arvioi Suomen suunnitelmaa ja täytäntöönpanopäätös hyväksyttäneen EU-neuvostossa loka/marraskuussa 2021.
- Kestävän kasvun ministerityöryhmän linjauksen mukaan v. 2021—2022 voidaan budjetoida se osuus Suomen enimmäissaannosta, joka perustuu jo toteutuneisiin tilastotietoihin (1,66 mrd. euroa).
- Lisäksi mikäli Suomen enimmäissaanto alenee, alennetaan pääsääntöisesti kaikkia ohjelman pilareita samassa suhteessa varmistaen, että vihreän siirtymän ja digitalisaation osuudet saavutetaan.
- Varauduttaessa saannon alenemiseen, ja jotta karsinta virallisesta suunnitelmasta voidaan tehdä oikeudenmukaisesti, ministeriryhmän linjauksen mukaan valtuuksilla budjetoitavien toimenpiteiden osalta voidaan TAE 2022 myöntää korkeintaan 90% valtuuksista pilareittain.

Kestävän kasvun ohjelma

- Talousarvioesityksessä 2022 ehdotetaan 1,2 mrd. euron kohdennuksia (määrärahat ja valtuudet yhteensä) elpymis- ja palautumissuunnitelman toimeenpanemiseksi.
- Vuodelle 2022 kohdistuvia määrärahalisäyksiä olisi n. 636 milj. euroa.
- Jo vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa huomioitiin 238 milj. euron edestä elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisia investointeja (määrärahat ja valtuudet yhteensä).
- Maksatukset EU:sta Suomen valtiolle tulevat perustumaan kansallisen suunnitelman etenemiseen ja siinä esitettyjen välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamiseen.
- Vuoden 2022 arvio maksatuksista 355 milj. euroa on huomioitu tuloarvioissa.
- Pilari 4 Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen
 - Sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvelan purkuun sekä hoitoon pääsyn nopeuttamiseen 125 milj. euroa .

Lapsibudjetoinnin pilotointi

- Lapsibudjetointia pilotoidaan ensimmäistä kertaa
 - Vakiinnuttaminen vuodesta 2023 eteenpäin
- Lapsibudjetointia koskevan yhteenvetotarkastelun määrärahat ovat lähes kokonaisuudessaan kasvatuksen ja opetuksen sekä sote-palvelujen määrärahoja.
 - Etuuksien rahoitus on ensisijaisesti sosiaaliturvaan liittyviä tulonsiirtoa.
- Suoraan lapsein tai lapsiperheisiin kohdistuvia määrärahoja on lakisääteiset ja harkinnanvaraiset toimet huomioiden yhteensä n. 7 mrd. euroa.
 - Näistä hieman alle 2,7 mrd. euroa on laskennallisesti arvioitu olevan lapsi-ikäryhmään kohdistuvaa peruspalvelujen valtionosuutta
- Verotuksen osalta ei esitetä suoraan lapsein tai lapsiperheisiin kohdistettuja veromuutoksia mutta veromuutoksiin sisältyy mm. esitys kotitalousvähennyksen korottamisesta, mikä tukee myös lapsiperheitä.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Valtiovarainministeriön viestintä
viestinta.vm@gov.fi
Mediapalvelunumero (arkisin 9–16):
02955 30500

www.tutkibudjettia.fi